

زندگی مطالعه والدین

«زندگی مطالعه والدین» جایگزین دوره «آموزش خانواده» است که از طرف اداره بخشنامه شده. اداره چند کارشناس معرفی کرده که دعوت کنیم تا برای والدین سخنرانی کنند. ما اینطور آموزش خانواده را نپسندیدیم، چون کارشناسها با همه اطلاع، از ریز مسائل مدرسه ما آگاه نیستند. دوره را فقط با ابزار سخنرانی که گاهی کسلکننده است برگزار می‌کنند؛ برای جمعیت زیادی از والدین که هم با توجه به کرونا خوب نیست و هم جمعیت زیاد فرصت پرسش و پاسخ و دقیق شدن در مسائل را نمی‌دهد. ما هر یکشنبه والدین دانش‌آموزان یک کلاس را دعوت می‌کنیم. صندلی‌ها را دایره‌ای می‌چینیم. وسط، یک میز می‌گذاریم و رویش کتاب‌هایی با موضوعات مختلف تربیتی می‌چینیم. کتاب‌هایی که برای تهیه‌شان زحمت زیادی کشیده‌ایم. «دل‌سرد یعنی چه؟ بی‌حوصله یعنی چه؟ عصبانی شدن همیشه بد نیست، تپلی نگران می‌شود (درباره [طلاق والدین](#))، اندام من خوب است، فلسفه برای کودکان، حسود یعنی چه؟ فقط پسرها بخوانند (درباره [تربیت جنسی](#))» و خیلی کتاب‌های دیگر. راس ساعت تعیین شده جلسه با ورود نخستین پدر یا مادر آغاز می‌شود. من و مدیر و نخستین پدر یا مادر هر کدام مان به انتخاب خودمان کتابی برمی‌داریم و مطالعه را آغاز می‌کنیم. همین‌طور هر کس وارد می‌شود کتابی برمی‌دارد و به مطالعه می‌نشیند. معمولاً هر کس کتابی برای مساله‌ای که درگیر آن است، برمی‌دارد. کتاب‌ها طوری است که با نیم ساعت مطالعه می‌شود چیزهای خوبی فهمید. پس از نیم ساعت مطالعه کتاب‌ها را می‌بندیم. من خیرمقدمی می‌گویم و از پدر یا مادری می‌پرسم شما چه خواندید؟ پدر یا مادر کتابش را نشان می‌دهد و حرف را آغاز می‌کند. معمولاً با تعریف کتاب، مشکل یا تجربه خودش را هم می‌گوید و بحث آغاز می‌شود. والدین دیگر به استقبال می‌آیند و بحث داغ می‌شود. بحثی که با بارش تجربه‌های والدین رونق می‌گیرد. ابعاد مختلف مساله روشن می‌شود و تجربه‌های موفق یا ناکام بیان می‌شود. من خودم بارها از خلال این بحث‌ها برای تربیت فرزندانم راه‌های تازه یافته‌ام. چون جمعیت والدین کم و به اندازه یک کلاس است، فضا زود صمیمی می‌شود و والدین راحت حرف می‌زنند. به سادگی به نقد شیوه‌های تربیتی خانه و مدرسه می‌رسیم. مسائلی که در سخنرانی نمی‌توان به خوبی به آنها پرداخت به گفت‌وگو کشیده می‌شود. از آذر ماه که فصل بیکاری کشاورزان است این جلسه‌ها را آغاز کرده‌ایم و می‌خواهیم تا نوروز

هفته‌ای یکبار جلسه را برگزار کنیم. در دعوتنامه می‌نویسم بهتر است پدر و مادر با هم در جلسه شرکت کنند.

نکته‌هایی درباره زنگ مطالعه والدین:

استفاده از کتاب چند سود دارد.

اول اینکه در جلسه به عنوان تسهیلگر عمل می‌کند و نطق والدین را باز می‌کند.

دوم اینکه والدین با اهمیت و کارکرد کتاب آشنا میشوند. پیش آمده پدر یا مادری کتابی را امانت برده‌اند تا در خانه بخوانند یا همراه فرزندشان بخوانند.

سوم اینکه کتابها را کارشناسان حرفه‌ای نوشته‌اند؛ به زبانی ساده و کاربردی. پس نه یک کارشناس که کارشناسانی در حوزه‌های تخصصی مختلف کنار ما حضور دارند.

برخی والدین کتابهایی مثل «[مادر ناتنی](#)» یا «[وسواس](#)» را برده‌اند و دیگر نیاورده‌اند. گویی خیلی نیاز داشته‌اند.

چهارم آنکه این کار نوعی ترویج کتابخوانی است. فرزندان والدینشان را می‌بینند که کتاب می‌خوانند. چند سالی هست که ساعت مطالعه را در مدرسه‌های مختلف برگزار می‌کنم. گاهی معلم کلاس هم همراهان می‌شود. والدین، این ساعت را دوست دارند و برای آن وقت می‌گذارند. معمولاً تا پس از نوز و آغاز کار کشاورزی این کلاسها ادامه می‌یابد. اجرای این مراسم مهم است. به تجربه و مطالعه سعی می‌کنم جلسه را بین همه بچرخانم تا همه تجربه‌ها و مسائل را بگویند. از پرگویی و تک‌راه‌حلی پرهیزم. مطالعه و شنیدن تجربه‌ها و راهکارهای مختلف کم‌کم دید وسیعی در اجرای جلسه به آدم می‌دهد.

• **جواد ماهر**